

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 лепта

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 лепта

РАТ ДО КРАЈА

Поверење у победу —

У једном од последњих бројева констатовано је орган немачких социјалиста Форверц да «не треба на привременим успесима немачким у Русији и Италији заснивати нове куле у ваздуху». Чланак је био уперен нарочито прогив пангерманиста, који су последње време почели водити кампању са више енергије и отворености. Јасно је, вели Форверц, да је остварење пангерманског плана немогуће. Оно претпоставља потпуну побedu над Споразумом, а зар има икога у земљи који би могао у то поворати».

Оваква изјава код Немаца није усамљена. Она је напротив врло честа, готово свакодневна појава. Она се као референ проплаши кроз већину немачких листова, одјекује на манифестијама оскуднога народа, тује се у рајхстагу из уста многих посланика. Она је неспоран доказ, да већина немачког народа потпуно схвата заблуду пангерманиста, и да је свесна факта, да је сан о немачкој превласти у свету неостварљив.

У вези са овом чињеницом објашњава се и ватрена жеља Немаца за миром. Истрошени и иссрпени до крајних граница услед огромних ратних трошкова, а под притиском тешких економских прилика због савезничке блокаде, Немци су се надали, да ће велике и брзе победе привести до раткрају. Те наде нису се оствариле и очекивања се нису испунила. Док су на извесним споредним фронтовима постигнути успеси, који

нису битно утицали на исход рата, главни западни фронт је постајао све опаснији, док најзад није достигао кулминацију снага и представа.

Немачки народ је дакле дубоко поколебан у својим веровањима, јер преко три године ратану донеле таквих резултата, на основу којих би се могао зајачити мир. Осим тога, опремање огромне америчке војске и предстојећа интервенција Јапана појављују се као страшило за Немце. Они појимају потпуно опасност, која им на прољеће прети и покушавају, да интригама и маневрима измакну ранјене умитној судбини.

Али, као што су увек до сад прошле интриге, врсте, они и данас, откријене и жигосане, остају без резултата.

Споразум је данас више но икад решен да иетраје уборби до краја. Ову одлучност он зајснива на поуздану у своју снагу и у надмоћност средстава. Последње одлуке, донете у Паризу, манифестовале су то најбоље. Данас је више но икад девиза: рат до краја и свима средствима. Речи г. г. Лојда Џорџа и Клеменса израз су осећања свих савезничких народова. У историји света није било примера, да је неправда могла тријумфовати. Провиђење, које руку води свим стварима и догађајима, досудило је победу још онога истога часа, када је Немачка насрнула на човечанство. Ако је путка спасли од катастрофе, а не дипломатама, који су га у њу увукли.

Италијански отпор Таймс: «Ми шаљемо Италији и око ње увукли. Немачки протести

ПОЛИТИЧКЕ ВЕСТИ

Цирих, 8. — Једна дешава из Беча Наје Цирхер Цајтунгу придаје велику важност оставцима грађа Полцера, директора цивилног кабинета цара Карла. Овога је заменио саветник фон Хаверда. Граф Полцер сматрао се као највећи противник грађа Чернина.

Берн, 8. — Као одговор на захтев «Друштва Мира» у Луцерну, да се обрадује једна комисија која ће проучити основе једног трајног мира, федерално је веће одговорило да није згодан моменат да се да конкретна форма формулацијом захтеву од стране «Друштва Мира».

Лондон, 8. — Г. Лојд Џорџ је изјавио дописнику Пти Паризијена:

«Ми имамо људе, мунцију и свакономска и финансијска средства да одолимо непријатељу. Пре свега ми имамо осећање дужности, јединства и правичности ствари за коју се боримо. Наш рат није рат уништења него рат правде. Наша не-пријатељи разумеју предност нашег јединства и наше енергије. Америка ће употребити сва средства да сруши империјализам и милитаризам централних сила».

СТРАНА ШТАМПА

Лајпцигер Фолксџајтунг: Народ неће пристати да настави рат, ни пет минута, ради тога, да Пољска постане аустријска и Курландија и Литванија пружске».

Дојче Цајтунг: «Немачки народ треба да устане и покаже, да он даје своје поверење онима, који су га спасли од катастрофе, а не дипломатама, који су га у њу увукли».

Италијански отпор Таймс: «Ми шаљемо Италији и око ње увукли.

Цирих, 8. — Једна дешава из Беча Наје Цирхер Цајтунгу придаје велику важност оставцима грађа Полцера, директора цивилног кабинета цара Карла. Овога је заменио саветник фон Хаверда. Граф Полцер сматрао се као највећи противник грађа Чернина.

Берн, 8. — Као одговор на захтев «Друштва Мира» у Луцерну, да се обрадује једна комисија која ће проучити основе једног трајног мира, федерално је веће одговорило да није згодан моменат да се да конкретна форма формулацијом захтеву од стране «Друштва Мира».

Лондон, 8. — Г. Лојд Џорџ је изјавио дописнику Пти Паризијена:

«Ми имамо људе, мунцију и свакономска и финансијска средства да одолимо непријатељу. Пре свега ми имамо осећање дужности, јединства и правичности ствари за коју се боримо. Наш рат није рат уништења него рат правде. Наша не-пријатељи разумеју предност нашег јединства и наше енергије. Америка ће употребити сва средства да сруши империјализам и милитаризам централних сила».

Германија: «Ми нисмо не-пријатељи мира, али ми немамо потребу мира по сваку цену. Ми не сумњамо, да су максималисти одредили, у принципу, своје државе према рату, али ми не можемо прећутати, да ће практична питања имати исто толико важности, колико и теорије, ма колико оне биле лепе».

Питанje преговора

Форверц: «Изјаве максималиста у Бечу и Будим Пешти показују, да су централне сице готове да преговарају. Потребна је само наша ситуација под великим теретом огромних ратних трошкова, и уз то ако будемо морали по обрежном курсу свога новца куповати у иностранству најпотребније артикли, не рачунајући политичке сметне детаље, а то је посао војних шефова».

Германија: «Ми нисмо не-

пријатељи мира, али ми немамо потребу мира по сваку цену. Ми не сумњамо, да су максималисти одредили, у принципу, своје државе према рату, али ми не можемо прећутати, да ће практична питања имати исто толико важности, колико и теорије, ма колико оне биле лепе».

Берн, 8. — Г. Лојд Џорџ је изјавио дописнику Пти Паризијена:

«Ми имамо људе, мунцију и свакономска и финансијска средства да одолимо непријатељу. Пре свега ми имамо осећање дужности, јединства и правичности ствари за коју се боримо. Наш рат није рат уништења него рат правде. Наша не-пријатељи разумеју предност нашег јединства и наше енергије. Америка ће употребити сва средства да сруши империјализам и милитаризам централних сила».

Лондон, 8. — Г. Лојд Џорџ је изјавио дописнику Пти Паризијена:

«Ми имамо људе, мунцију и свакономска и финансијска средства да одолимо непријатељу. Пре свега ми имамо осећање дужности, јединства и правичности ствари за коју се боримо. Наш рат није рат уништења него рат правде. Наша не-пријатељи разумеју предност нашег јединства и наше енергије. Америка ће употребити сва средства да сруши империјализам и милитаризам централних сила».

Лондон, 8. — Г. Лојд Џорџ је изјавио дописнику Пти Паризијена:

«Ми имамо људе, мунцију и свакономска и финансијска средства да одолимо непријатељу. Пре свега ми имамо осећање дужности, јединства и правичности ствари за коју се боримо. Наш рат није рат уништења него рат правде. Наша не-пријатељи разумеју предност нашег јединства и наше енергије. Америка ће употребити сва средства да сруши империјализам и милитаризам централних сила».

Лондон, 8. — Г. Лојд Џорџ је изјавио дописнику Пти Паризијена:

«Ми имамо људе, мунцију и свакономска и финансијска средства да одолимо непријатељу. Пре свега ми имамо осећање дужности, јединства и правичности ствари за коју се боримо. Наш рат није рат уништења него рат правде. Наша не-пријатељи разумеју предност нашег јединства и наше енергије. Америка ће употребити сва средства да сруши империјализам и милитаризам централних сила».

Лондон, 8. — Г. Лојд Џорџ је изјавио дописнику Пти Паризијена:

«Ми имамо људе, мунцију и свакономска и финансијска средства да одолимо непријатељу. Пре свега ми имамо осећање дужности, јединства и правичности ствари за коју се боримо. Наш рат није рат уништења него рат правде. Наша не-пријатељи разумеју предност нашег јединства и наше енергије. Америка ће употребити сва средства да сруши империјализам и милитаризам централних сила».

Лондон, 8. — Г. Лојд Џорџ је изјавио дописнику Пти Паризијена:

«Ми имамо људе, мунцију и свакономска и финансијска средства да одолимо непријатељу. Пре свега ми имамо осећање дужности, јединства и правичности ствари за коју се боримо. Наш рат није рат уништења него рат правде. Наша не-пријатељи разумеју предност нашег јединства и наше енергије. Америка ће употребити сва средства да сруши империјализам и милитаризам централних сила».

Лондон, 8. — Г. Лојд Џорџ је изјавио дописнику Пти Паризијена:

«Ми имамо људе, мунцију и свакономска и финансијска средства да одолимо непријатељу. Пре свега ми имамо осећање дужности, јединства и правичности ствари за коју се боримо. Наш рат није рат уништења него рат правде. Наша не-пријатељи разумеју предност нашег јединства и наше енергије. Америка ће употребити сва средства да сруши империјализам и милитаризам централних сила».

Лондон, 8. — Г. Лојд Џорџ је изјавио дописнику Пти Паризијена:

«Ми имамо људе, мунцију и свакономска и финансијска средства да одолимо непријатељу. Пре свега ми имамо осећање дужности, јединства и правичности ствари за коју се боримо. Наш рат није рат уништења него рат правде. Наша не-пријатељи разумеју предност нашег јединства и наше енергије. Америка ће употребити сва средства да сруши империјализам и милитаризам централних сила».

Лондон, 8. — Г. Лојд Џорџ је изјавио дописнику Пти Паризијена:

«Ми имамо људе, мунцију и свакономска и финансијска средства да одолимо непријатељу. Пре свега ми имамо осећање дужности, јединства и правичности ствари за коју се боримо. Наш рат није рат уништења него рат правде. Наша не-пријатељи разумеју предност нашег јединства и наше енергије. Америка ће употребити сва средства да сруши империјализам и милитаризам централних сила».

Лондон, 8. — Г. Лојд Џорџ је изјавио дописнику Пти Паризијена:

«Ми имамо људе, мунцију и свакономска и финансијска средства да одолимо непријатељу. Пре свега ми имамо осећање дужности, јединства и правичности ствари за коју се боримо. Наш рат није рат уништења него рат правде. Наша не-пријатељи разумеју предност нашег јединства и наше енергије. Америка ће употребити сва средства да сруши империјализам и милитаризам централних сила».

Лондон, 8. — Г. Лојд Џорџ је изјавио дописнику Пти Паризијена:

«Ми имамо људе, мунцију и свакономска и финансијска средства да одолимо непријатељу. Пре свега ми имамо осећање дужности, јединства и правичности ствари за коју се боримо. Наш рат није рат уништења него рат правде. Наша не-пријатељи разумеју предност нашег јединства и наше енергије. Америка ће употребити сва средства да сруши империјализам и милитаризам централних сила».

Лондон, 8. — Г. Лојд Џорџ је изјавио дописнику Пти Паризијена:

«Ми имамо људе, мунцију и свакономска и финансијска средства да одолимо непријатељу. Пре свега ми имамо осећање дужности, јединства и правичности ствари за коју се боримо. Наш рат није рат уништења него рат правде. Наша не-пријатељи разумеју предност нашег јединства и наше енергије. Америка ће употребити сва средства да сруши империјализам и милитаризам централних сила».

Лондон, 8. — Г. Лојд Џорџ је изјавио дописнику Пти Паризијена:

«Ми имамо људе, мунцију и свакономска и финансијска средства да одолимо непријатељу. Пре свега ми имамо осећање дужности, јединства и правичности ствари за коју се боримо. Наш рат није рат уништења него рат правде. Наша не-пријатељи разумеју предност нашег јединства и наше енергије. Америка ће употребити сва средства да сруши империјализам и милитаризам централних сила».

Лондон, 8. — Г. Лојд Џорџ

ференција под председништвом кајзера, на коју су претресани предлози Лењинове владе и одговор Немачке. Конференцији су присуствовали Хинденбург, Лудендорф, кронпринц, баварски принц Леополд, канцелар и Килман.

Париз, 8. — На једној манифестацији коју су максималисти организовали Чернов је изјавио: »Царизам није оборен зато да га замени Совјетократија. Свака власт припада Уставотворној Скупштини«.

Лондон, 8. — Козаци концентришу огromne снаге противу максималиста.

Лондон, 8. — Дописник *Дејли Телеграф* у Петрограду јавља, да је генерал Дуконин, упутио целој војсци једну прокламацију, саветујући је да не верује максималистима, од-

носно држава Савезница. »Савезници — каже се у прокламацији — желе мир као и ми, али они воле мир који гарантује слободу свијета народа противу војног деспотизма; воле трајан мир, а не обично пријатељство, које ће претходити новом светском рату. Страшно је да Русија ниште свете обавезе према Савезницима, постане ропкиња империјалистичке Немачке и да руши демократску слободу. Немојте никада закључити мир са Немачком, не бајте се у руке кајзеру! Дуконинов штаб, прено што се предао, уништио је све тајне документе.

Последње наде руских патријата концентришу се сада на Корнилову, који је, као што је познато побегао из затвора. Немаксималистички листови живо протестују противу убиства Дуконина.

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Са солун. фронта

— Француски коминике —
Солун, 8. децембра
Енглези су јуче извршили препад и заробили једног официра и 54 бугарских војника.

Франц. коминике

Париз, 8. децембра
Артиљеријска борба на целом фронту. Одбијен је јак немачки напад у Лорену северно од Релиу-а. Немци су оставили многе лешеве на терену. У горњем Алзасу одбијен је непријатељски препад.

Енглески коминике
Лондон, 8. децембра
Одбијене су непријатељске извиднице које су покушале да се приближе нашим рововима југо-источно и северо-источно од Пашанделе. Заробили смо неколико војника.

Доцније. — Енглеске трупе одбиле су непријатељске препаде јужно од Фонтена. Јака непријатељска артиљеријска активност источно од Билекура и источно од Иира.

Наши су авијатичари оборили 3 непријатељска авроплана и 3 друга приморали да се спусте. Два наша апарата недостају.

Италиј. коминике

Рим, 8. децембра

Непријатељ је јуче, после артиљеријске припреме извршио напад на наше положаје између Тасона и брда Орса, или је био одбијен претрпевши велике губитке. Одбијен је такође непријатељски напад код брда Салароло. У долини Конели непријатељ је напао наш положај или није успео да га заузме. На платоу Азијаго пушчана је артиљеријска борба. Јужно од Сасо Роко одбили смо непријатељски напад и заробили неколико војника. На Пиави и јужно од Градениго јака локална борба. Сукоби предњих одељења код Цукерина. Непријатељ је напао код Корте Ларго мост али је био одбијен. Заробљено је 35 војника. Оборена су два немачка аероплана.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Лондон. — Приликом

избора, одржаних прекујуће у Канади становништво је носило у триумфу председника владе, који се изјаснио за општу војну обавезу.

Миладин Ж. Вукашиновић, санитетско одељење, п. 92, извештава Милоша Ђукановића, село Борина, срез јадрански, округ подрински, да су живи и здрави: он, браћа Јованко и Тико Вукашиновићи, Перо и Петроље Катићи, Михаило Јокић, Сима Павловић, Ђура Петровић, Гвозден Митић, Митар Игњатовић, Никола Васиљевић, Милорад Ковачевић, Милан Петровић, Владисав Деспотовић, Никола Переић, Живан Којић, Недељко и Цветко Павловић, Драгутин Митић, Матија Васић, и Богдан и Милан Богдановићи. Сви моле извештaj о својима.

Стојан А. Зарић, болничар, п. 92, извештава Милинка Љ. Зарића, село Ликадра, срез рађевски, округ подрински, да су

здрavo и добро: он, Јубомир А. Зарић, Милан Зарић, Милисав и Владисав Нештић, Ђорђе и Јубомир Дојић, Теодор Деспчић, Марко Јокић, Милорад и Драгутин Павловић, Живко и Владисав Живановић, Живко и Митар Радимић, Сава, Илија и Спасоје Костић, Владо и Мика Митровић, Драгиша, Милан, Величко и Василије Јанковић, Спасоје и Недељко Гајић, и Јанко и Станимир Чојић. Сви моле извештaj о својима.

Живорад Сломић, 1-2, пошта 92, моли Милана Т. Јовановића, трговца у Шапцу, да извести његове у село Мајур, да су здраво и добро: он, Ненад Сломић, Павле и Петар Топаловићи, Обрад, Јанко и Милорад Ивановићи, Марко и Владисав Ђукановићи, Петар Ву-

мир Ђукановићи, да су

Рим. — Одлучено је да се једној улици у Риму да Вилсоново име.

Мадрид. — Немачки сумарен потопио је шпанску брану »Клаудио«.

Рим. — Италијани у Америци ступиће у редове америчке војске, а Американци у Италији ступиће у италијанску војску.

Париз. — Г. Алдо, генерални секретар Тана основао је вечерњи лист *Ну-*

во Тан са капиталом од 15 милиона франака.

Лондон. — Граф Луксбург, бивши немачки посланик у Аргентини стигао је у Берген и одатле одмах отпутовао за Немачку.

Цирих. — Према *Дојче Тагесцитаунг-у* Килман је изјавио, да тражи по сваку цену Зебриј за Немачку, на будућем конгресу мира.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Високо одликовање

Његово Краљевско Височанство Наследник Престола Александар предао је јуче генералу Сарају орден Карађорђеве Звезде првог степена.

Путује на нову дужност

Г. Ђорђе Гаврилакис, досадашњи секретар овд. полицијске дирекције, сутра путује у Атину, на нову дужност. Г. Гаврилакис је остварао симпатије код нас. Желимо му срећан пут.

† Др. Стеван Окановић

У ноћи између 14 и 15. новембра умро је у Београду др. Стеван Окановић, професор Учитељске школе и хонорарни професор на београдском Универзитету.

Покојни Окановић био је један од најбољих наших педагошких радника. Уређивао је, у друштву са Миливојем Јовановићем, *Педагошки Преглед*, а писао је врло много педагошких чланака и расправа. Садашња наша учитељска генерација дuguје много пок. Окановићу за своју стручну и практичну спрему.

Нека му је вечан помен!

Читуља

У 7. француској болници овде у Солуну умро је 26. т. м. обvezник Драгољуб М. Средојевић, члан уважене фирме »Озрен« и друг« из Књажевца. Изнуђен, а иначе нежног адравља, подлегао је после кратког боловања опаској болести. Покојник је заузимао углено место међу омладицима и био примеран друг.

Бог да му душу прости!

Разбојници

Јоће око 4 часа по подне ухваћени су у Солуну у улици Акрополеос: Ди-

митрије П. Дундас из околне Смирне, бесполичар, и Абулах Хасан, војник, у моменту, кад су носили цаку седам закланих кошију, украдених у кући пекара Томе Сариди, у улици Перејанду. При сусрету са патролом одељења за истраживање, дошло је до сукоба, у коме је Димитрије Дундас убио из револвера поднаредника Емануила Андрејакиса и тиме ранио жандарма Калаџидакиса. Објеција лоповања ухваћени су и спроведени надлежними.

Краће

Јуче су у Солуну ухапшени: Аргирос Матика, што је код њега нађена каница гаса, украдена од Јеше Саула; Ник. Малидис и Костадин Дантикис, што су на лоповски начин покушали да украду новчаницу једном француском војнику; Васил Барбарија, војник, што је ухваћен носећи канту гаса украдену из једног француског аутомобила и што је прихватио усвојио жандарског потпоручника; Константинос Тетова, позивом на бр. 986 — Солун.

Позиви

Позивају се да представимо Одељењу Службе Безбедности:

Грасија удова Мошона Ј. Камхи из Битоља, с позивом на бр. 3093.

Драгомир Видић месар из Валева, с позивом на бр. 3193.

Васа Богојевић из Тетова, с позивом на бр. 3195.

Тодор Петровић трг. и

Благоје Наумовић учитељ из Прилипа с позивом на бр. 3167.

да се за сазнање станова појединих избеглица у Солуну и најближој околини обраћају комесару логора у његовој канцеларији.

Оне српске избегличке породице, које се случајно још нису одзвале дужностима пријављивања, позивају се овом приликом да то сада одмах учине у њиховом и општем интересу.

Пријаје се примају у канцеларији комесара логора

нетражи краљевску круну Польске, ни стварање

нових војводстава. Польска, Литванија и други народи моћи ће регулисати своје судбине, како им се буде свидело».

Берн, 8. — У свом говору у рајстагу социјалистички вођа Шајдеман рекао је између остalog: »Немачки народ

гледа, да Чернинов пут има за циљ постизање споразума за што јачи морални притисак централних сила на западном фронту.

Берн, 8. — У свом говору у рајстагу социјалистички вођа Шајдеман рекао је између остalog: »Немачки народ

нетражи краљевску круну

Польске, ни стварање

нових војводстава. Польска,

Литванија и други народи моћи ће регулисати своје судбине, како им се буде свидело«.

Берн, 8. — Независни немачки социјалисти покушили су организовати митинг у Берлину, али је полиција забранила са мотивацијом, да се ови могу користити митингом и издавати нереде.

Лондон, 8. — Две хиљаде фабрика у Америци бојкотовали су Американци, пошто су у њима немачки капитали.

Париз, 8. — Шефови румунске војске одбили су општење са немачким командом, који им је понудио санитетски материјал.

Петроград, 8. — Три посланика, кадети, чије је хапшење наређено Ленчин склонили су се и нашли заштите у француској амбасади.

Лондон, 8. — Енглеска влада је пристала да пусти у слободу руског анархисту Чичерију.

Грасија удова Мошона Ј. Камхи из Битоља, с позивом на бр. 3093.

Драгомир Видић месар из Валева, с позивом на бр. 3193.

Васа Богојевић из Тетова, с позивом на бр. 3195.

Тодор Петровић трг. и

Благоје Наумовић учитељ из Прилипа с позивом на бр. 3167.

ХАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

Вашингтон, 8.

Избили су озбиљни нереди у Ел Пазо, у Боливији. Било је више жртава.

Српско Трговачко Друштво